

KEA BIBLIOTEKET OG DE SYV SMÅ FAGZONER

Vi ønsker en så brugervenlig formidling af vores samling som mulig. Derfor forsøger vi via nyere navigationsredskaber at optimere litteraturformidlingen og navigationen i det fysiske biblioteksrum. Vores brugere skal kunne finde hen til mælken, og derfor er bibliotekets samling blevet opdelt i 7 fagzoner etableret ud fra KEAs uddannelsesretninger. Understøttet af signageredskaber og arkitekturprincipper om tilgængelighed i offentlige rum, gøres biblioteket mere tilgængeligt og meningsgivende for brugerne. Mælken står nu ved siden af fløden, i stedet for spegepølsen og vaskepulveret!

NATALIE W. GODSKE NWG1@KEA.DK CAND.SCIENT.STUD, KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMIS BIBLIOTEK, FORSKNING & INNOVATION

ANJA G. NIELSEN ANGN@KEA.DK CAND.SCIENT.BIBL., KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMIS BIBLIOTEK, FORSKNING & INNOVATION

KEA Bibliotekets udfordringer

KEA Bibliotek er et uddannelsesbibliotek, der tilbyder faglitteratur til over 30 forskellige uddannelser, hvilket kan gøre det at finde noget fagligt relevant besværligt for vores brugere. Efter utallige brugere havde tippet os om, at bogopstillingen var uoverskuelig og ulogisk, og det at finde en bog var som at finde en nål i en høstak, måtte vi tage affære.

DK5 kan rumme hele vores samling, men i forhold til vores målgruppe, giver systemets "naturlige" opstilling ikke altid en meningsfuld sammenhæng på hylderne. KEA Biblioteks valg af DK5 som opstillingsystem er et resultat af udbud og egne ressourcer ved bibliotekets start i 2009. Indenfor de sidste par år er samlingen mere end fordoblet, til ca. 12.000 materialer. Udfordringen vedrørende koblingen mellem DK5 og samlingen blev i den forbindelse tydeligere. Eksempelvis stod bøger omhandlende maskinteknik ved siden af bøger om mode, marketing og optometri. Dette gav måske kun mening for fagpersonen? Men fra et brugerperspektiv var denne opstilling ikke meningsgivende og skabte ikke grundlag for græsning og serendipitet.

Hele ideen med et bibliotek er at gøre viden tilgængelig, og i den forbindelse skal viden jo gerne være til at finde. For os som uddannelsesbibliotek handler det primært om at skabe en kobling fra vores materialer ud til studieretningerne. Der skulle skabes en sammenhæng fra materialerne, med afsæt i brugerne præmisser. Med denne erkendelse besluttede vi os for at satse og lave en drastisk ændring.

De syv (små) fagzoner

Med afsæt i KEAs uddannelsesretninger identificerede vi 7 overordnede fagzoner. Hver fagzone fik en farvekode, som var gennemgående i formidlingen. Farven har bl.a. til formål at fungere som navigationsredskab i forhold til bibliotekets plan-oversigt og dermed illustrere, hvor i rummet du finder din fagzone. Ligeledes er fagzonerne søgbare i bibliotekskatalogen. Plan-tegningen understøttes yderligere af navigationsskilte placeret i biblioteksrummet.

Brugerne anvender biblioteket til at få dækket et fagligt informationsbehov. Med dette behov for øje opdelt vi samlingen i KEAs uddannelsesretninger, og lavede emneindsnævninger, så samlingen på forhånd blev opdelt inden for brugerne respektive fagfelt. Opdelingen gav således et koncentrat af fagmaterialerne, fagzoner. Hermed spilder du ikke tiden på at frasortere de "støjende" designbøger, hvis du leder efter en optometribog. Som uddannelsesbibliotek med en faglig menu er førsteprioriteten at tilgængeliggøre, overskueliggøre og appetitliggøre menuen.

Signage omkring fagzonerne

For at tydeliggøre de 7 fagzoner i rummet og visualisere det faglige indhold på hylderne havde vi behov for nye navigationsredskaber og optimering af vores visuelle identitet. Derfor skulle der en mere iøjnefaldende skiltning til. Skiltningen blev udformet på baggrund af, at KEA værdsætter dynamik højt, og derfor var det en prioritet, at biblioteksrummet afspejlede dette. Endvidere

De syv små fagzoner.

havde brugernes navigationsproblemer understreget vigtigheden af *signage*. Dette affødte to krav til de nye biblioteksskilte: 1. synliggøre DK5-nummereringen og 2. at skiltene skal være lette at opdatere, flytte og udskifte.

De færdige skilte kom til at bestå af følgende tre elementer: 1. sektionens DK5-nr.; 2. de 5-7 mest anvendte emneord indenfor sektionen; 3. en wordcloud med hele fagzonens emneord, for herved at billedliggøre zonen på skiltet og skabe en større visualisering og gennemskuelighed af zonerens indhold. Farven på skiltene wordclouds er fagzonens gennemgående farve.

Tanken bag de nye skilte var at skabe et visuelt billede af bibliotekets materialer via de mest anvendte emneord. Første trin var at opdele hver fagzone i undersektioner, disse sektioner fik herefter udformet et skilt. Grænsen mellem sektionerne blev sat ud fra en vurdering af, hvor det gav mening for bibliotekets samling og *uden syn* på de 'naturlige skel' i DK5 ti hovedgrupper. Eksempelvis er en sektion i fagzonen Building, fra 70 - 71.01, et forholdsvis kort interval, hvis man kun ser på DK5-nummeret. Men i vores samling dækker dette interval over mange hyldemeter med materialer omhandlende emner som fx: "architectural theory, energy conservation, sustainability".

Emneords basale formål er at muliggøre genfinding. For at formidle samlingen bedst muligt arbejder vi meget med ukontrollerede emneord og forsøger dermed at indeksere vores materialer ved brug af det ukontrollerede vokabular. Dette er et bevidst valg,

da de ukontrollerede emneord i højere grad tillader fagspecifikke termer og nye begreber. Således er det vigtigt, at de ukontrollerede emneord optræder på skiltene, da de er mest dækkende.

Værdiskabelse

Projektet har sat materialerne mere i spil. Brugere kan nu se sig selv tydeligere i samlingen, da fagzonerne skitserer et billede af deres uddannelses faglige placering. Vi ser en større brug af materialerne inden for zonerne, og at græsning forekommer oftere i det fysiske rum.

Via fagzonerne og skiltningen blev det muligt at gøre de ellers usynlige emneklynger synlige; bøger om fx 'ledelse i byggeri' får lov til at stå ved siden af bøger om samme emne uden at drukne i de mange ledelsesbøger, der fx er at finde i Business-zonen, som de ellers ville stå i blandt.

Yderligere er det blevet nemmere at introducere biblioteket til nye brugere; med afsæt i deres studieretning kan vi give en mere fokuseret introduktion til dem. En utilsigtet sidegevinst ved fagzoneopdelingen og skiltene undersektioner er, at de udvalgte emneord på skiltene kan anvendes som et internt værktøj, fx i forbindelse med indkøb af materialer til fagzonerne.

Næste skridt i fagzoneprojektet er at implementere denne materialeopdeling videre til vores tidsskrifter og e-ressourcer. Og hermed optimere koblingen mellem de fysiske og de digitale materialer, og ligeledes skabe mulighed for serendipitet og græsning her. 🌱